

KOMISSIO

**KOMISSION SUOSITUS,
annettu 6 päivänä toukokuuta 2003,
mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä**

(tiedoksiannettu numerolla K(2003) 1422)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2003/361/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 211 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

misen vuoksi, kuten mainitun suosituksen liitteen 2 artiklassa todetaan, olisi myös otettava huomioon tietyt tulkintavaikkeudet, joita on ilmennyt suositusta sovellettaessa, sekä yrityksiltä saadut huomautukset. Suositukseen 96/280/EY tehtävien muutosten suuren määrän vuoksi ja selkeyden vuoksi on tarpeen korvata mainittu suositus.

- (1) Teollisuusneuvoston 28 päivänä toukokuuta 1990 esittämän pyynnön johdosta neuvostolle annettiin vuonna 1992 kertomus, jossa komissio ehdotti yhteisön tasolla käytössä olevien määritelmien määrän kasvun rajoittamista. Pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 3 päivänä huhtikuuta 1996 annetun komission suosituksen 96/280/EY⁽¹⁾ mukaan erilaiset määritelmät yhteisön tasolla ja kansallisella tasolla voivat aiheuttaa epäjohtonmukaisuutta. Jo aiemmin oli todettu, että ilman sisärajoja toimivilla yhtenäismarkkinoilla yrityksille on taattava yhteisiin sääntöihin perustuva kohtelu. Tämä on erityisen tärkeää sen vuoksi, että esimerkiksi rakennerahastojen ja tutkimustoiminnan alalla mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset) tukevat kansalliset ja yhteisön toimet ovat monilta osin sidoksissa toisiinsa ja on välttävää että tilanteita, joissa yhteisön toimet kohdennetaan muuntyyppisiin pk-yrityksiin kuin jäsenvaltioiden toimet. Lisäksi on todettu, että saman määritelmän käyttö komissiossa, jäsenvaltioissa, Euroopan Investointipankissa, jäljempänä 'EIP' ja Euroopan Investointirahastossa, jäljempänä 'EIR', lisäksi pk-yrityksiä koskevien kaikkien politiikkojen yhdenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä samalla vähentäisi kilpailun vääristymisen riskejä.
- (2) Suositusta 96/280/EY on sovellettu laajalti jäsenvaltioissa ja sen liitteessä oleva määritelmä on toistettu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 70/2001⁽²⁾. Paitsi että muutokset ovat tarpeen taloudellisen tilanteen muuttu-
- (3) Olisi myös täsmennettävä, että perustamissopimuksen 48, 81 ja 82 artiklan mukaisesti, siten kuin Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut näitä artikloja, yrityksiksi olisi katsottava niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta kaikki yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, mukaan lukien yksiköt, jotka harjoittavat käsiteollisuustoimintaa ja muuta toimintaa yksin tai perheen voimin, henkilöyhtiöt sekä taloudellista toimintaa säännöllisesti harjoittavat yhdistykset.
- (4) Palveluksessa olevien henkilöiden lukumäärän peruste, jäljempänä 'peruste', on edelleen yksi merkittävimmistä perusteista, jota on pidettävä pääasiallisena perusteena, mutta rahamääräisen perusteen käyttöönotto on välttämätöntä käsityksen muodostamiseksi yrityksen todellisesta merkityksestä, sen toiminnasta ja kilpailuusemasta. Kuitenkaan ei ole suotavaa käyttää liikevaihtoa ainoana rahamääräisenä perusteena, sillä kauppa- ja jake-lualan yritykset ovat luonteenomaisesti liikevaihdoltaan suurempia kuin tuotantoalan yritykset. Sen vuoksi olisi käytettävä perusteena liikevaihdon kanssa liiketoiminnan yleistä tilaa kuvastavaa taseen loppusummaa siten, että näistä rahamääräisistä perusteista toisen ylitys voidaan sallia.
- (5) Liikevaihdon kynnysarvot koskevat hyvin erilaista taloudellista toimintaa harjoitettavia yrityksiä. Jotta ei aiheetto-masti rajoitettaisi määritelmän soveltamisesta koituvia etuja, olisi suoritettava ajantasaistaminen, jossa otetaan huomioon sekä hintojen että tuottavuuden kehitys.

⁽¹⁾ EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4.

⁽²⁾ EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33.

- (6) Koska uusia seikkoja ei ole ilmennyt, on taseen loppusumman kynnysarvojen osalta perusteltua säilyttää lähestymistapa, jossa liikevaihdon kynnysarvoihin sovelletaan kerrointa, joka perustuu näiden kahden muuttujan väliseen tilastolliseen suhteeseen. Havaittu tilastollinen kehitys osoittaa, että liikevaihdon kynnysarvo on kasvanut nopeammin. Koska tämä kehitys on erilainen yritysten eri kokoluokissa, olisi myös mukautettava mainittua kerrointa, jotta taloudellinen kehitys voitaisiin ottaa huomioon mahdollisimman tarkasti ja jotta mikroyritykset ja pienet yritykset eivät kärsisi keski-suuriin yrityksiin verrattuna. Tämä kerroin on hyvin lähellä arvoa 1 mikroyritysten ja pienten yritysten kohdalla. Näin ollen yksinkertaistamisen vuoksi on näissä luokissa käytettävä samaa arvoa liikevaihdon kynnysarvon ja taseen loppusumman kynnysarvon osalta.
- (7) Suositukseen 96/280/EY sisältyvät rahoitukselliset ja henkilöstöön liittyvät kynnysarvot ovat enimmäisarvoja, ja jäsenvaltiot, EIP ja EIR saavat vahvistaa yhteisön kynnysarvoja alempia arvoja suunnatakseen toimiaan tiettyyn pk-yritysten luokkaan. Hallinnon yksinkertaistamiseksi ne voivat edelleen myös käyttää vain yhtä perustetta — henkilöstömäärää — tiettyjen politiikkojensa toteuttamiseksi, ei kuitenkaan kilpailuoikeuteen liittyvien eri sääntöjen kattamilla aloilla, joilla edellytetään myös rahamääräisten perusteiden käyttöä ja noudattamista.
- (8) Santa Maria da Feirassa kesäkuussa 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan, minkä johdosta on lisäksi tarpeen määritellä tarkemmin mikroyritykset, jotka muodostavat sellaisen pienyritysten luokan, joka on erityisen tärkeä yrittäjyyden edistämisen ja työpaikkojen luomisen kannalta.
- (9) Paremmman käsityksen saamiseksi pk-yritysten taloudellisesta tilanteesta sekä sellaisten yritysryhmien poissulke-
miseksi, joiden taloudellinen valta on suurempi kuin pk-yrityksiksi katsottavien yritysten, eri yritystyyppit olisi erotettava toisistaan sen mukaan, ovatko ne riippumattomia, onko niillä osakkuuksia, joihin ei liity määräs-
valtaa (omistusyhteyseritykset), tai ovatko ne sidossuh-
teessa muihin yrityksiin. Suosituksen 96/280/EY mukainen 25 prosentin osakkuusaste, jonka alittavia yrityksiä pidetään riippumattomina, pidetään edelleen voimassa.
- (10) Yritysten perustamisen, pk-yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen ja maaseudun ja paikallisen kehittämisen kannustamiseksi yrityksiä voidaan pitää riippumattomina, vaikka tietyillä sijoittajaryhmillä olisikin niissä vähintään 25 prosentin osakkuus, kun on kyse tällaiseen rahoitus- ja perustamistoimintaan myönteisesti vaikuttavasta asemasta. Näihin sijoittajiin sovellettavat edellytykset olisi kuitenkin täsmennettävä. Ammattimaisesti riskipääomaa sijoittavien luonnollisten henkilöiden tai luonnollisten henkilöiden ryhmien ("business angels") tapaus mainitaan erikseen, koska muista riskipääomasi-
joittajista poiketen nämä sijoittajat pystyvät antamaan uusille yrittäjille asiaankuuluvaa arvokasta neuvontaa. Tällaisten sijoittajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset tuovat myös oman lisänsä riskipääomayritysten toimintaan, koska sijoitukset koostuvat pienemmistä summista yritysten toiminnan alkuvaiheissa.
- (11) Jotta tilanne olisi yksinkertaisempi erityisesti jäsenvaltioiden mutta myös yritysten kannalta, olisi sidosyritysten määrittelyä toistettava edellytykset, jotka vahvistetaan konsolidoiduista tilinpäätöksistä 13 päivänä kesäkuuta 1983 perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla annetun seitsemännen neuvoston direktiivin 83/349/ETY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/65/EY⁽²⁾, 1 artiklassa, siltä osin kuin nämä edellytykset soveltuvat tämän suosituksen asiasisältöön. Pk-yrityksiin suuntautuvia pääomasi-
sijoituksia kannustavien toimenpiteiden lujittamiseksi on otettu käyttöön oletus, jonka mukaan määräävää vaikutusta asianomaiseen yritykseen ei ole, toistamalla perusteet, jotka mainitaan perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla yhtiömuodoltaan tietyn-
laisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 78/660/ETY⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/65/EY, 5 artiklan 3 kohdassa.
- (12) Jotta eri säännöksistä ja pk-yritysten hyväksi toteutettava toimenpiteistä koituvat edut varattaisiin yrityksille, jotka niitä todella tarvitsevat, on myös suotavaa ottaa tarvittaessa huomioon yritysten väliset suhteet, joita pidetään yllä luonnollisten henkilöiden välityksellä. Näitä tilanteita olisi tutkittava vain ehdottoman välttämättömissä tapauksissa, joten kyseisten suhteiden huomioon ottaminen olisi rajattava vain sellaisten yritysten tapauksiin, jotka harjoittavat toimintaa samoilla tai lähimarkkinoilla, sekä viitattava tarvittaessa merkityksellisiä markkinoita koskevaan komission määritelmään, josta on laadittu komission tiedonanto merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta⁽⁴⁾.
- (13) Jäsenvaltion eri julkisten yksikköjen keinotekoisien erotelun välttämiseksi ja oikeusvarmuuden takaamiseksi on tarpeen vahvistaa, että yritys, jonka pääomasta tai äänimäärästä on vähintään 25 prosenttia julkisyhteisön tai -laitoksen hallinnassa, ei ole pk-yritys.
- (14) Jotta hallinnollinen käsittely olisi yrityksille helpompaa ja nopeampaa sellaisten asioiden osalta, joissa edellytetään pk-yrityksen tunnusmerkkien täyttymistä, olisi suotavaa sallia mahdollisuus käyttää yrityksen antamaa ilmoitusta osoituksena kyseisen yrityksen tietyistä ominaisuuksista.

⁽¹⁾ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1.⁽²⁾ EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28.⁽³⁾ EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11.⁽⁴⁾ EYVL C 372, 9.12.1997, s. 5.

- (15) Olisi täsmennettävä pk-yritysten määrittelyn kannalta olennainen henkilöstö-kokoonpano. Ammatillisen koulutuksen ja vuorottelukoulutuksen kehittämisen kannustamiseksi työntekijöiden määrää laskettaessa ei olisi otettava huomioon oppisopimuskoulutuksessa olevia eikä opiskelijoita, joilla on ammatillista koulutusta koskeva sopimus. Myöskään äitiys- ja vanhempainlomia ei olisi otettava laskennassa huomioon.
- (16) Eri yritystyyppit, jotka määritellään sen mukaan, mitkä suhteet niillä on muihin yrityksiin, vastaavat objektiivisesti tarkasteltuna erilaisia yhteenkuuluvuuden asteita. Näin ollen on aiheellista soveltaa kuhunkin asianomaiseen yritystyyppiin erilaisia yksityiskohtaisia sääntöjä niiden toimintaa ja taloudellista valtaa kuvaavien määrien laskemiseksi,

ON ANTANUT SEURAAVAN SUOSITUKSEN:

1 artikla

1. Tämä suositus koskee yhteisössä ja Euroopan talousalueella sovellettavien yhteisön politiikkojen yhteydessä käytettävää mikroyritysten sekä pienten ja keskisuuren yritysten määritelmää.
2. Suositellaan, että jäsenvaltiot, Euroopan investointipankki, jäljempänä 'EIP', ja Euroopan investointirahasto, jäljempänä 'EIR':
 - a) noudattavat liitteen I osaston säännöksiä pk-yrityksiin, keski-suuriin yrityksiin, pieniin yrityksiin tai mikroyrityksiin kohdistetuissa ohjelmissaan;

- b) toteuttavat tarvittavat toimenpiteet liitteen 7 artiklassa säädettyjen kokoluokkien käyttämiseksi erityisesti, kun kyseessä on yhteisön rahoitusvälineiden käyttöä koskevan selvityksen antaminen.

2 artikla

Liitteen 2 artiklassa vahvistettuja kynnysarvoja on pidettävä enimmäismäärinä. Jäsenvaltiot, EIP ja EIR saavat vahvistaa alempia kynnysarvoja. Tiettyjen politiikkojensa toteuttamiseksi ne voivat lisäksi soveltaa ainoastaan henkilöstömäärän perustetta, ei kuitenkaan sellaisilla aloilla, joihin sovelletaan erilaisia valtion tukea koskevia sääntöjä.

3 artikla

Tämä suositus korvaa suosituksen 96/280/EY 1 päivästä tammikuuta 2005.

4 artikla

Tämä suositus on osoitettu kaikille jäsenvaltioille, EIP:lle ja EIR:lle.

Jäsenvaltioita kehoitetaan ilmoittamaan komissiolle tämän suosituksen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 ja viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2005 ensimmäiset tulokset sen soveltamisesta.

Tehty Brysselissä 6 päivänä toukokuuta 2003.

Komission puolesta
Erkki LIKANEN
Komission jäsen

LIITE

I OSASTO

KOMISSION HYVÄKSYMÄ MIKROYRITYSTEN SEKÄ PIENTEN JA KESKISUURTEN YRITYSTEN MÄÄRITELMÄ

1 artikla

Yritys

Yrityksiksi katsotaan niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta kaikki yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa. Yrityksiksi katsotaan erityisesti yksiköt, jotka harjoittavat käsiteollista toimintaa tai muuta toimintaa yksin tai perheen voimin, henkilöyhtiöt taikka taloudellista toimintaa säännöllisesti harjoittavat yhdistykset.

2 artikla

Yritysluokkien määrittelyssä käytettävät henkilöstömäärät ja rahamääräiset kynnysarvot

1. Mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) luokka koostuu yrityksistä, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa.
2. Pk-yritysten luokassa pieni yritys määritellään yritykseksi, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa.
3. Pk-yritysten luokassa mikroyritys määritellään yritykseksi, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa.

3 artikla

Henkilöstömäärän ja rahamääräisten arvojen laskennassa huomioon otettavat yritystyyppit

1. "Riippumattomia yrityksiä" ovat kaikki yritykset, joita ei pidetä 2 kohdassa tarkoitettuina omistusyhteisyriksinä tai 3 kohdassa tarkoitettuina sidosyrityksinä.
2. "Omistusyhteisyriksiä" ovat kaikki yritykset, joita ei pidetä 3 kohdassa tarkoitettuina sidosyrityksinä ja joiden välillä on seuraava suhde: yritys (tuotantoketjun alkupäässä sijaitseva yritys) omistaa yksin tai yhdessä yhden tai useamman 3 kohdassa tarkoitettua sidosyrityksen kanssa vähintään 25 prosenttia toisen yrityksen (tuotantoketjun loppupäässä sijaitsevan yrityksen) pääomasta tai äänimäärästä.

Yritystä voidaan kuitenkin pitää riippumattomana eli sellaisena yrityksenä, jolla ei ole omistusyhteisyriksiä, vaikka 25 prosentin kynnysarvo saavutettaisiin tai ylitettäisiin, kun on kyse seuraavista sijoittajaluokista, edellyttäen, että nämä sijoittajat eivät yksin tai yhdessä ole 3 kohdassa tarkoitettussa sidossuhteessa kyseiseen yritykseen:

- a) julkiset sijoitusyhtiöt, riskipääomayhtiöt, riskipääomasijoituksia säännöllisesti tekevät luonnolliset henkilöt tai luonnollisten henkilöiden ryhmät ("business angels"), jotka sijoittavat omia varoja muihin kuin pörssissä noteerattuihin yrityksiin, kuitenkin siten, että näiden samaan yritykseen tehtyjen sijoitusten kokonaismäärä saa olla enintään 1 250 000 euroa;
 - b) korkeakoulut tai voittoa tavoittelemattomat tutkimuskeskukset;
 - c) institutionaaliset sijoittajat, mukaan lukien aluekehitysrahastot;
 - d) paikalliset itsehallintoelimet joiden vuosibudjetti on alle 10 miljoonaa euroa ja joissa on alle 5 000 asukasta.
3. "Sidosyrityksiä" ovat yritykset, joiden välillä vallitsee jokin seuraavista suhteista:
 - a) yrityksellä on enemmistö toisen yrityksen osakkeenomistajien tai jäsenten äänimäärästä;
 - b) yritys on oikeutettu asettamaan tai erottamaan toisen yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenten enemmistön;
 - c) yrityksellä on oikeus käyttää määräysvaltaa toisessa yrityksessä tämän kanssa tehdyn sopimuksen taikka tämän perustamiskirjan, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräyksen nojalla;
 - d) toisen yrityksen osakkeenomistajana tai jäsenenä olevan yrityksen hallinnassa on toisen yrityksen muiden osakkeenomistajien tai jäsenten kanssa tehdyn sopimuksen nojalla yksin enemmistö kyseisen yrityksen osakkeenomistajien tai jäsenten äänimäärästä.

Oletetaan, että määräävää vaikutusta asianomaiseen yritykseen ei ole, jos 2 kohdan toisessa alakohdassa mainitut sijoittajat eivät osallistu välittömästi tai välillisesti asianomaisen yrityksen johtamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisten sijoittajien oikeuksia osakkeenomistajina tai jäseninä.

Yritykset, joilla on jokin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista suhteista yhden tai useamman muun yrityksen välityksellä tai 2 kohdassa tarkoitettujen sijoittajien kanssa, katsotaan myös sidosyrityksiksi.

Yritykset, joilla on jokin näistä suhteista luonnollisen henkilön tai yhdessä toimivien luonnollisten henkilöiden ryhmän kautta, katsotaan myös sidosyrityksiksi, jos ne harjoittavat toimintaansa tai osaa toiminnoistaan samoilla merkityksellisillä markkinoilla tai lähimarkkinoilla.

Lähimarkkinoina pidetään tuotteen tai palvelun markkinoita, jotka välittömästi edeltävät tai seuraavat tuotantoketjussa merkityksellisiä markkinoita.

4. Edellä 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta yritystä, jonka pääomasta tai äänimäärästä vähintään 25 prosenttia on yhden tai useamman yksin tai yhdessä toimivan julkisyhteisön tai -laitoksen hallinnassa, ei voida pitää pk-yrityksenä.

5. Yritys voi antaa ilmoituksen siitä, että se määrittellään itsenäiseksi yritykseksi, omistusyhteyseritykseksi tai sidosyritykseksi, sekä 2 artiklan mukaisia kynnysarvoja koskevasta tiedoista. Ilmoitus voidaan antaa vaikka yrityksen pääoma olisi jakautunut siten, että sen omistuksen täsmällinen määrittely ei ole mahdollista, jos yritys antaa vilpittömässä mielessä ilmoituksen oikeutetusta oletuksesta, jonka mukaan vähintään 25 prosentin osuutta yrityksestä ei ole yhden tai yhteisesti useamman yrityksen omistuksessa keskinäisen sidossuhteen tai luonnollisten henkilöiden tai niiden muodostaman ryhmän kautta. Ilmoituksen tekeminen ei rajoita kansallisen tai yhteisön tason sääntelyn mukaisten tarkastusten ja toden-tamisten suorittamista.

4 artikla

Henkilöstömäärän ja rahamääräisten arvojen laskennassa käytettävät tiedot ja tarkastelujakso

1. Henkilöstömäärän ja rahamääräisten arvojen laskennassa käytettävät tiedot koskevat viimeistä päättynyttä tilikautta, ja ne lasketaan vuosittain. Laskennassa käytetään tilinpäätöshetken tietoja. Liikevaihdon määrä lasketaan ilman arvonlisä-veroa ja muita välillisiä veroja.
2. Kun yrityksen vuotuiset tiedot tilinpäätöshetkellä ylittävät tai alittavat 2 artiklassa mainitut henkilöstömäärää koskevat tai rahamääräiset kynnysarvot, yritys saavuttaa tai menettää keskiuuren yrityksen, pienen yrityksen tai mikroyrityksen aseman ainoastaan siinä tapauksessa, että ylitys tai alitus toistuu kahtena peräkkäisenä tilivuotena.
3. Kun kyseessä on sellainen vastikään perustettu yritys, jonka tilejä ei ole vielä päätetty, tarkasteltavat tiedot vahvistetaan tilikauden kuluessa tehdyn luotettavan arvion perusteella.

5 artikla

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä vastaa vuosityöyksiköiden (VTY) määrää, toisin sanoen kyseisessä yrityksessä tai tämän yrityksen lukuun työskennelleiden kokopäiväisten työntekijöiden määrää yhden vuoden aikana. Niiden henkilöiden tekemä työ, jotka eivät ole työskennelleet koko vuotta tai jotka ovat työskennelleet osa-aikaisesti, kestosta riippumatta, ja kausityö lasketaan VTY:n osina. Henkilöstömäärään luetaan:

- a) palkansaajat;
- b) kyseisen yrityksen lukuun ja sen alaisuudessa työskentelevät henkilöt, jotka rinnastetaan palkansaajiin kansallisen lainsäädännön mukaan;
- c) yrityksen johtamiseen osallistuvat omistajat;
- d) yrityksessä säännöllisesti työskentelevät yhtiökumppanit, jotka saavat yritykseltä rahamääräisiä etuja.

Oppisopimussuhteessa tai ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita, jotka ovat oppisopimus- tai ammatillista koulutusta koskevassa sopimussuhteessa, ei lueta henkilöstömäärään. Äitiyslomien ja vanhempainlomien kesto ei oteta huomioon laskennassa.

6 artikla

Yrityksen tietojen määräytyminen

1. Riippumattoman yrityksen tiedot, mukaan lukien henkilöstömäärää koskevat tiedot, määräytyvät tämän yhden yrityksen tilinpäätöksen perusteella.

2. Yrityksen, jolla on omistusyhteys- tai sidosyrityksiä, tiedot, mukaan lukien henkilöstömäärää koskevat tiedot, määräytyvät yrityksen tilinpäätös- ja muiden tietojen perusteella tai, jos sellainen on tehty, kyseisen yrityksen konsolidoidun tilinpäätöksen tai sellaisen konsolidoidun tilinpäätöksen perusteella, johon on lisätty yrityksen tiedot.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin lisätään asianomaisen yrityksen niiden omistusyhteisyritysten tiedot, jotka välittömästi edeltävät tai seuraavat tuotantoketjussa kyseistä yritystä. Lisääminen tehdään suhteessa pääoma- tai äänimääräosuuteen (suurempi näistä prosenttiosuuksista). Jos kyseessä on ristikkäinen omistusyhteys, käytetään näistä prosenttiosuuksista suurinta.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin lisätään 100 prosenttia niiden yritysten tiedoista, jotka ovat välittömästi tai välillisesti sidoksissa asianomaiseen yritykseen ja joita ei ole jo lisätty konsolidoituihin tilinpäätösti-
toihin.

3. Edellä 2 kohdan soveltamiseksi asianomaisen yrityksen omistusyhteisyritysten tiedot määräytyvät tilinpäätös- ja muiden tietojen perusteella, jotka on mahdollisesti konsolidoitu, ja niihin lisätään 100 prosenttia omistusyhteisyritysten sidosyritysten tiedoista, jollei näitä tietoja ole jo lisätty konsolidoinnin yhteydessä.

Edellä 2 kohdan soveltamiseksi asianomaisen yrityksen sidosyritysten tiedot määräytyvät tilinpäätös- ja muiden tietojen perusteella, jotka on mahdollisesti konsolidoitu. Näihin tietoihin lisätään suhteuttaen kyseisten sidosyritysten niiden omistusyhteisyritysten tiedot, jotka välittömästi edeltävät tai seuraavat tuotantoketjussa kyseistä yritystä, jollei näitä tietoja ole jo sisällytetty konsolidoituun tilinpäätökseen suhteessa, joka vastaa vähintään 2 kohdan toisessa alakohdassa määriteltyä prosenttiosuutta.

4. Jos konsolidoiduista tilinpäätöstiedoista ei käy ilmi tietyn yrityksen henkilöstömäärää, tämä määrä lasketaan lisäämällä suhteuttaen kyseisen yrityksen omistusyhteisyrityksiä koskevat tiedot sekä lisäämällä kyseisen yrityksen tietoihin sen sidosyrityksiä koskevat tiedot.

II OSASTO

MUUT SÄÄNNÖKSET

7 artikla

Tilastot

Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet esittääkseen laatimansa tilastot yritysten seuraavien kokoluokkien mukaisesti:

- a) 0—1 henkilö
- b) 2—9 henkilöä
- c) 10—49 henkilöä
- d) 50—249 henkilöä.

8 artikla

Viittaukset

1. Kaikissa muutettavissa tai annettavissa yhteisön säännöksissä ja ohjelmissa, joissa mainitaan käsite "pk-yritys", "mikroyritys", "pieni yritys" tai "keskisuuri yritys" tai jokin muu vastaava käsite, olisi viitattava tähän suositukseen sisältyvään määritelmään.

2. Siirtymäaikana nykyiset yhteisön ohjelmat, joissa käytetään suosituksen 96/280/EY mukaista pk-yritysten määritelmää, säilyvät vaikutuksiltaan ennallaan, ja kyseisten ohjelmien edunsaajina ovat edelleen ne yritykset, joita ohjelmien hyväksymisen ajankohtana pidettiin pk-yrityksinä. Se ei kuitenkaan vaikuta komission kyseisten ohjelmien perusteella tekemiin oikeudellisiin sitoumuksiin.

Rajoittamatta ensimmäisen alakohdan soveltamista näissä ohjelmissa pk-yritysten määritelmää koskevia muutoksia voidaan tehdä ainoastaan sillä edellytyksellä, että otetaan käyttöön tähän suositukseen sisältyvä määritelmä korvaamalla muunlainen määritelmä viittauksella tähän suositukseen 1 kohdan mukaisesti.

9 artikla

Uudelleentarkastelu

Viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2006 laadittavan, tähän suositukseen sisältyvän määritelmän soveltamista koskevan selvityksen perusteella ja ottaen huomioon direktiivin 83/349/ETY 1 artiklaan mahdollisesti tehtävät muutokset, jotka koskevat kyseisessä direktiivissä tarkoitettujen sidosyritysten määritelmää, komissio mukauttaa tarvittavassa määrin tähän suositukseen sisältyvää määritelmää, erityisesti liikevaihtoa ja taseen loppusummaa koskevia kynnysarvoja, ottaakseen huomioon saadut kokemukset ja talouden kehityksen yhteisössä.